

Abstrakt

Úkolem této práce je popsat výkon trestu odnětí svobody v České republice a analyzovat hlavní problémy tuzemské penitenciaristiky. Práce se rovněž pokouší předestřít řešení některých z nalezených a diskutovaných problémů.

Obsah práce je vzhledem k rozsáhlosti tématu omezen pouze na výkon trestu a jiné formy věznění či detence jsou přenechány jiným studiím.

Trest odnětí svobody je v českém právním prostředí nejpřísnějším trestem, který má zároveň nejzávažnější následky pro odsouzené. To je důvodem, proč je v této práci shledáno důležitým náležitě popsat, jakým způsobem výkon tohoto trestu probíhá a jaká jsou jeho slabá místa. Tato práce se rovněž pokouší porovnat ideje moderních vězeňských reforem, jakými je humanizace nebo terapeutické působení trestu, s realitou českého vězeňství.

Práce je rozdělena do osmi kapitol, přičemž v každé se věnují určité oblasti související s výkonem trestu odnětí svobody.

První kapitola je věnována teoretickému vymezení problematiky trestání a trestu odnětí svobody obecně.

V následující kapitole se práce věnuje úpravě trestu odnětí svobody z pohledu mezinárodního práva a zejména jeho dopadu na vězeňskou praxi.

Třetí kapitola představuje shrnutí úpravy trestu odnětí svobody v českém právním řádu, a to včetně stručného exkurzu do historie tuzemského vězeňství.

Čtvrtá kapitola je již více praktická a představuje čtenářům český vězeňský systém, zejména organizaci vězeňských zařízení a jejich vnitřní strukturu. Pojednává rovněž o Vězeňské službě České republiky, jejích příslušnících a zaměstnancích.

V páté kapitole práce rozebírá koncept vnitřní a vnější diferenciaci odsouzených včetně změn, které přinesla novela zákona o výkonu trestu odnětí svobody a dalších zákonů č. 58/2017 Sb.

Šestá kapitola shrnuje teoretické poznatky ohledně programů zacházení a resocializace odsouzených. Zabývá se zejména možnostmi zaměstnávání a vzdělávání odsouzených, ale také možnostmi dalších aktivit při výkonu trestu, které by usnadnily jejich návrat do společnosti.

Sedmá kapitola je věnována některým otázkám standardního dne odsouzených, se zaměřením na problematiku odívání, stravování či ubytování. Prostor je zde věnován také tzv. „mimořádným událostem“, k nimž může dojít při výkonu vězeňství a jež vyžadují účinné řešení.

Poslední kapitola nabízí pohled do některých moderních trendů ve vězeňství. Zmiňují zejména projekt „Otevřené věznice“ realizovaný v současnosti ve Věznici Jiřice, ale také

možnosti přednostního ukládání alternativních trestů. Na závěr nabízím k zamyšlení i některé inspirativní prvky zahraničních penitenciárních systémů.

Téma diplomové práce: Nepodmíněný trest odnětí svobody

Klíčová slova:

Nepodmíněný trest odnětí svobody

Věznice

Vězeňství

Diferenciace odsouzených

Programy zacházení

Resocializace